

Act

Chapter 17

Javanese Interlinear

Reference: Javanese Bible (SABDA)

- 1 Διοδεύσαντες δὲ τὴν Ἀμφίπολιν καὶ τὴν Ἀπολλωνίαν, ἦλθον εἰς
Nglangkungi nanging kang Amfipolis lan kang Apolonia rawuh dhateng
[G1353](#) [G1161](#) [G3588](#) [G0295](#) [G2532](#) [G3588](#) [G0624](#) [G2064](#) [G1519](#)
- Θεσσαλονίκη, ὅπου ἦν συναγωγή τῶν Ἰουδαίων.
Tesalonika pundi wonten sinagogé para-kang tiyang-Yahudi
[G2332](#) [G3699](#) [G1510](#) [G4864](#) [G3588](#) [G2453](#)

Rasul Paulus lan Silas tumuli padha nratas ing kutha Amfipolis lan kutha Apolonia, banjur tekan ing kutha Tesalonika. Ing kono ana papan pangibadahe wong Yahudi.

- 2 κατὰ δὲ τὸ εἰωθὸς τῷ Παύλῳ, εἰσῆλθεν πρὸς αὐτοὺς,
miturut nanging kang adat kaliyan-kang Paulus mlebet dhateng piyambakipun
[G2596](#) [G1161](#) [G3588](#) [G1486](#) [G3588](#) [G3972](#) [G1525](#) [G4314](#) [G0846](#)
- καὶ ἐπὶ σάββατα τρία, διελέξατο αὐτοῖς ἀπὸ τῶν γραφῶν,
lan ing Sabat tiga rerembugan piyambakipun saking para-kang Kitab-Suci
[G2532](#) [G1909](#) [G4521](#) [G5140](#) [G1256](#) [G0846](#) [G0575](#) [G3588](#) [G1124](#)

Kaya adate Rasul Paulus nuli lumebet mrono, sarta nganti telung Sabat terus-terusan anggone reraosan karo wong Yahudi bab perang-peranganing Kitab Suci

- 3 διανοίγων καὶ παρατιθέμενος, ὅτι τὸν Χριστὸν ἔδει παθεῖν, καὶ
mbikak lan nedahaken bilih kang Kristus kedah nandhang-sangsara lan
[G1272](#) [G2532](#) [G3908](#) [G3754](#) [G3588](#) [G5547](#) [G1163](#) [G3958](#) [G2532](#)
- ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν, καὶ ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός ὁ
wungu saking pejah lan bilih punika inggih-punika kang Kristus kang
[G0450](#) [G1537](#) [G3498](#) [G2532](#) [G3754](#) [G3778](#) [G1510](#) [G3588](#) [G5547](#) [G3588](#)
- Ἰησοῦς, ὃν ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν.
Yésus ingkang kula martosaken panjenengan
[G2424](#) [G3739](#) [G1473](#) [G2605](#) [G4771](#)

kalawan diterangake sarta dituduhake, yen Sang Mesih iku kudu nandhang sangsara lan wungu maneh saka ing antarane wong mati, banjur ngandika: "Menggah Sang Mesih punika inggih punika Gusti Yesus, ingkang kula wartosaken dhateng panjenengan."

- 4 καὶ τινες ἐξ αὐτῶν ἐπείσθησαν, καὶ προσεκληρώθησαν
lan sawetawis saking piyambakipun dipun-yakinaken lan nggabung
[G2532](#) [G5100](#) [G1537](#) [G0846](#) [G3982](#) [G2532](#) [G4345](#)
- τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σιλᾷ, τῶν τε σεβομένων Ἑλλήνων,
kaliyan-kang Paulus lan kaliyan-kang Silas para-kang ugi kang-nyembah Yunani
[G3588](#) [G3972](#) [G2532](#) [G3588](#) [G4609](#) [G3588](#) [G5037](#) [G4576](#) [G1672](#)
- πλήθος πολὺ, γυναικῶν τε τῶν πρώτων οὐκ ὀλίγα.
tiyang-kathah kathah tiyang-èstri ugi para-kang sapisan mboten sekedhik
[G4128](#) [G4183](#) [G1135](#) [G5037](#) [G3588](#) [G4413](#) [G3756](#) [G3641](#)

Ana sawatara panunggalane wong-wong mau kang padha yakin lan banjur manunggal karo Rasul Paulus lan Silas sarta iya uga ana wong Yunani sawatara akeh kang padha bekti ing Allah, lan uga para wanita bangsa luhur ora sathithik.

- 5 Ζηλώσαντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ προσλαβόμενοι τῶν
 Meri nanging para-kang tiyang-Yahudi lan mendhet para-kang
[G2206](#) [G1161](#) [G3588](#) [G2453](#) [G2532](#) [G4355](#) [G3588](#)
- ἀγοραίων ἄνδρας τινὰς πονηροὺς, καὶ ὀχλοποιήσαντες, ἐθορύβου
 peken para-priya sawetawis awon lan ngempalaken-tiyang-kathah nggègèr
[G0060](#) [G0435](#) [G5100](#) [G4190](#) [G2532](#) [G3792](#) [G2350](#)
- τὴν πόλιν; καὶ ἐπιστάντες τῇ οἰκίᾳ Ἰάσονος, ἐζήτουν αὐτοὺς προαγαγεῖν
 kang kitha lan ngadeg kang griya Yason madosi piyambakipun ngladosaken
[G3588](#) [G4172](#) [G2532](#) [G2186](#) [G3588](#) [G3614](#) [G2394](#) [G2212](#) [G0846](#) [G4254](#)
- εἰς τὸν δῆμον.
 dhateng kang rakyat
[G1519](#) [G3588](#) [G1218](#)

Nanging wong-wong Yahudi iku padha panas atine lan kalawan dibiyantu dening wong ala panunggalane wong rucah sawatara, padha gawe geger sarta ngisruhake kutha kono. Wong-wong iku padha nempuh ing omahe Yason, arep ngladekake Rasul Paulus lan Silas marang parepataning rakyat.

- 6 μὴ εὐρόντες δὲ αὐτοὺς, ἔσυρον Ἰάσωνα καὶ τινὰς ἀδελφοὺς
 mboten manggih nanging piyambakipun nyèrèd Yason lan sawetawis sadhèrèk
[G3361](#) [G2147](#) [G1161](#) [G0846](#) [G4951](#) [G2394](#) [G2532](#) [G5100](#) [G0080](#)
- ἐπὶ τοὺς πολιτάρχας, βοῶντες ὅτι, Οἱ τὴν οἰκουμένην
 dhateng para-kang panggedhé-kitha mbengok bilih Para-kang kang jagad
[G1909](#) [G3588](#) [G4173](#) [G0994](#) [G3754](#) [G3588](#) [G3588](#) [G3625](#)
- ἀναστατώσαντες, οὗτοι καὶ ἐνθάδε πάρεισιν,
 kang-nggaduhaken-geger punika ugi mriki wonten
[G0387](#) [G3778](#) [G2532](#) [G1759](#) [G3918](#)

Nanging bareng padha ora ketemu, Yason lan sadulur sawatara padha diglandhang menyang ing ngarsane para panggedhening kutha, kalawan nguwuh: “Tiyang-tiyang ingkang sami sampun nggegeraken jagad sadaya punika ugi sampun sami dumugi ing ngriki

- 7 οὓς ὑποδέδεκται Ἰάσων; καὶ οὗτοι πάντες, ἀπέναντι τῶν δογμάτων
 sinten dipun-tampi Yason lan punika sedaya nglawan para-kang pranatan
[G3739](#) [G5264](#) [G2394](#) [G2532](#) [G3778](#) [G3956](#) [G0561](#) [G3588](#) [G1378](#)
- Καίσαρος πράσσουσι, βασιλέα ἕτερον λέγοντες εἶναι: Ἰησοῦν.
 Kaisar nindakaken Raja sanès ngandika wonten Yésus
[G2541](#) [G4238](#) [G0935](#) [G2087](#) [G3004](#) [G1510](#) [G2424](#)

tuwin Yason punika nampeni tiyang-tiyang wau wonten ing griyanipun. Tiyang punika sami nglawan dhateng pranatan-pranatanipun Sang Nata Agung, sami mratelakaken, bilih wonten ratu sanesipun, inggih punika Yesus.”

- 8 ἐτάραξαν δὲ τὸν ὄχλον, καὶ τοὺς πολιτάρχας, ἀκούοντας
 nggègèr nanging kang tiyang-kathah lan para-kang panggedhé-kitha mireng
[G5015](#) [G1161](#) [G3588](#) [G3793](#) [G2532](#) [G3588](#) [G4173](#) [G0191](#)
- ταῦτα.
 punika
[G3778](#)

Nalika wong akeh lan para panggedhening kutha padha krungu, banjur padha goreh atine.

9 καὶ λαβόντες τὸ ἴκανόν παρα τοῦ Ἰάσονος, καὶ τῶν λοιπῶν
lan mendhet kang jaminan saking kang Yason lan para-kang sanèsipun
[G2532](#) [G2983](#) [G3588](#) [G2425](#) [G3844](#) [G3588](#) [G2394](#) [G2532](#) [G3588](#) [G3062](#)

ἀπέλυσαν αὐτούς.
ngluwari piyambakipun
[G0630](#) [G0846](#)

Nanging bareng Yason lan sadulur-sadulur liyane padha tanggung, banjur padha dililani mundur.

10 Οἱ δὲ ἀδελφοὶ εὐθέως διὰ νυκτὸς ἐξέπεμψαν τὸν τε Παῦλον
Para-kang nanging sadhèrèk énggal lantaran dalu ngutus kang ugi Paulus
[G3588](#) [G1161](#) [G0080](#) [G2112](#) [G1223](#) [G3571](#) [G1599](#) [G3588](#) [G5037](#) [G3972](#)

καὶ τὸν Σιλᾶν εἰς Βέροιαν; οἵτινες παραγενόμενοι, εἰς τὴν συναγωγὴν
lan kang Silas dhateng Beréa; sinten rawuh dhateng kang sinagogé
[G2532](#) [G3588](#) [G4609](#) [G1519](#) [G0960](#) [G3748](#) [G3854](#) [G1519](#) [G3588](#) [G4864](#)

τῶν Ἰουδαίων ἀπήεσαν.
para-kang tiyang-Yahudi tindak
[G3588](#) [G2453](#) [G0549](#)

Nanging ing bengi iku uga Rasul Paulus lan Silas diaturi dening para sadulur ing kono supaya enggal tindak menyang ing kutha Berea. Sarawuhe ing kono banjur padha tindak menyang ing papan pangibadahe wong Yahudi.

11 οὗτοι δὲ ἦσαν εὐγενέστεροι τῶν ἐν Θεσσαλονίκη, οἵτινες
punika nanging inggih-punika langkung-luhur para-kang ing Tesalonika sinten
[G3778](#) [G1161](#) [G1510](#) [G2104](#) [G3588](#) [G1722](#) [G2332](#) [G3748](#)

ἐδέξαντο τὸν λόγον μετὰ πάσης προθυμίας, τὸ καθ' ἡμέραν,
nampi kang pangandika kanthi sedaya kasenengan kang saben dinten
[G1209](#) [G3588](#) [G3056](#) [G3326](#) [G3956](#) [G4288](#) [G3588](#) [G2596](#) [G2250](#)

ἀνακρίνοντες τὰς γραφὰς εἰ ἔχοι ταῦτα οὕτως.
nliti para-kang Kitab-Suci menawi gadhah punika makaten
[G0350](#) [G3588](#) [G1124](#) [G1487](#) [G2192](#) [G3778](#) [G3779](#)

Wong-wong Yahudi ing kutha kono atine padha luwih becik tinimbang para wong Yahudi ing Tesalonika, sabab padha nampani pangandika kalawan eklasing ati sarta saben dina padha niti-priksa Kitab Suci supaya bisa sumurup, apa iku kabeh wis bener mangkono.

12 πολλοὶ μὲν οὖν ἐξ αὐτῶν ἐπίστευσαν, καὶ τῶν Ἑλληνίδων
kathah mila dados saking piyambakipun pitados lan para-kang Yunani
[G4183](#) [G3303](#) [G3767](#) [G1537](#) [G0846](#) [G4100](#) [G2532](#) [G3588](#) [G1674](#)

γυναικῶν τῶν εὐσχημόνων, καὶ ἀνδρῶν, οὐκ ὀλίγοι.
tiyang-èstri para-kang terhormat lan para-priya mboten sekedhik
[G1135](#) [G3588](#) [G2158](#) [G2532](#) [G0435](#) [G3756](#) [G3641](#)

Akeh panunggalane kang manjing pracaya; uga ora sathithik panunggalane golongan kaputren lan kakung luhur bangsa Yunani.

13 Ὡς δὲ ἔγνωσαν οἱ ἀπὸ τῆς Θεσσαλονίκης Ἰουδαῖοι, ὅτι
 Nalika nanging pirsā para-kang saking kang Tesalonika tiyang-Yahudi bilih
[G5613](#) [G1161](#) [G1097](#) [G3588](#) [G0575](#) [G3588](#) [G2332](#) [G2453](#) [G3754](#)

καὶ ἐν τῇ Βεροῖα κατηγογέλη ὑπὸ τοῦ Παύλου ὁ λόγος
 ugi ing kang Beréa dipun-wartosaken déning kang Paulus kang pangandika
[G2532](#) [G1722](#) [G3588](#) [G0960](#) [G2605](#) [G5259](#) [G3588](#) [G3972](#) [G3588](#) [G3056](#)

τοῦ Θεοῦ, ἦλθον κάκεϊ, σαλεύοντες καὶ ταρασσόντες τοὺς
 kang Gusti-Allah rawuh ugi-mriku goyahaken lan nggègèr para-kang
[G3588](#) [G2316](#) [G2064](#) [G2546](#) [G4531](#) [G2532](#) [G5015](#) [G3588](#)

ὄχλους.
 tiyang-kathah
[G3793](#)

Nanging bareng wong-wong Yahudi ing Tesalonika padha ngreti, yen Rasul Paulus ana ing kutha Berea uga martakake pangandikaning Allah, banjur padha teka mrono ngobong lan nggorehake atine wong akeh.

14 εὐθέως δὲ τότε, τὸν Παῦλον ἐξαπέστειλαν οἱ ἀδελφοί, πορεύεσθαι
 énggal nanging lajeng kang Paulus ngutus para-kang sadhèrèk tindak
[G2112](#) [G1161](#) [G5119](#) [G3588](#) [G3972](#) [G1821](#) [G3588](#) [G0080](#) [G4198](#)

ἕως ἐπὶ τὴν θάλασσαν; ὑπέμεινάν τε ὃ τε Σιλᾶς καὶ ὁ
 dumugi dhateng kang seganten tetep ugi kang ugi Silas lan kang
[G2193](#) [G1909](#) [G3588](#) [G2281](#) [G5278](#) [G5037](#) [G3588](#) [G5037](#) [G4609](#) [G2532](#) [G3588](#)

Τιμόθεος ἐκεῖ.
 Timotéus mriku
[G5095](#) [G1563](#)

Nanging para sadulur banjur padha ngaturi Rasul Paulus supaya enggal tindak menyang ing pasisir sagara, nanging Silas lan Timoteus isih padha kerī ana ing kutha Berea.

15 οἱ δὲ καθιστάνοντες τὸν Παῦλον ἤγαγον ἕως Ἀθηνῶν; καὶ
 para-kang nanging kang-ngirid kang Paulus ngirid dumugi Atena lan
[G3588](#) [G1161](#) [G2525](#) [G3588](#) [G3972](#) [G0071](#) [G2193](#) [G0116](#) [G2532](#)

λαβόντες ἐντολήν πρὸς τὸν Σιλᾶν καὶ τὸν Τιμόθεον, ἵνα ὣς
 nampi préntah dhateng kang Silas lan kang Timotéus supados kados
[G2983](#) [G1785](#) [G4314](#) [G3588](#) [G4609](#) [G2532](#) [G3588](#) [G5095](#) [G2443](#) [G5613](#)

τάχιστα ἔλθωσιν πρὸς αὐτὸν, ἐξήεσαν.
 énggal-sanget rawuh dhateng piyambakipun medal
[G5033](#) [G2064](#) [G4314](#) [G0846](#) [G1826](#)

Wong-wong kang ngeterake Rasul Paulus padha ndherek tekan ing kutha Atena, banjur padha bali kalawan diweling supaya Silas lan Timoteus enggal padha nusul.

16 Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις, ἐκδεχομένου αὐτοὺς τοῦ Παύλου,
 Ing nanging para-kang Atena ngentosi piyambakipun kang Paulus
[G1722](#) [G1161](#) [G3588](#) [G0116](#) [G1551](#) [G0846](#) [G3588](#) [G3972](#)

παρωξύνετο τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ, θεωροῦντος κατείδωλον
 sedhih kang roh piyambakipun ing piyambakipun mirsani kebak-brahala
[G3947](#) [G3588](#) [G4151](#) [G0846](#) [G1722](#) [G0846](#) [G2334](#) [G2712](#)

οὔσαν τὴν πόλιν.
 dados kang kitha
[G1510](#) [G3588](#) [G4172](#)

Rasul Paulus sajrone ngentosi ana ing kutha Atena iku, banget sungkawa ing galih, amarga nguningani nagara kono kebak reca-reca brahala.

- 17 διελέγετο μὲν οὖν ἐν τῇ συναγωγῇ τοῖς Ἰουδαίοις καὶ
 rerembugan mila dados ing kang sinagogé para-kang tiyang-Yahudi lan
[G1256](#) [G3303](#) [G3767](#) [G1722](#) [G3588](#) [G4864](#) [G3588](#) [G2453](#) [G2532](#)
- τοῖς σεβομένοις, καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ κατὰ πᾶσαν ἡμέραν πρὸς
 para-kang kang-nyembah lan ing kang peken saben sedaya dinten kaliyan
[G3588](#) [G4576](#) [G2532](#) [G1722](#) [G3588](#) [G0058](#) [G2596](#) [G3956](#) [G2250](#) [G4314](#)
- τοὺς παρατυγχάνοντας.
 para-kang kang-kepanggih
[G3588](#) [G3909](#)

Awit saka iku ana ing papan pangibadah banjur wawan pangandika karo wong-wong Yahudi lan wong-wong kang padha bekti ing Allah, apadene saben dina ana ing pasar karo wong-wong kang katrenjuh ana ing kono.

- 18 τινὲς δὲ καὶ τῶν Ἐπικουρείων καὶ Στοϊκῶν, φιλοσόφων,
 sawetawis nanging ugi para-kang Epikuros lan Stoikῶν filsuf
[G5100](#) [G1161](#) [G2532](#) [G3588](#) [G1946](#) [G2532](#) [G4770](#) [G5386](#)
- συνέβαλλον αὐτῷ. καὶ τινες ἔλεγον, Τί ἂν θέλοι
 rerembugan piyambakipun lan sawetawis ngandika Punapa bokmenawi ngersaaken
[G4820](#) [G0846](#) [G2532](#) [G5100](#) [G3004](#) [G5101](#) [G0302](#) [G2309](#)
- ὁ σπερμολόγος οὗτος λέγειν? οἱ δέ, Ἐένων δαιμονίων. δοκεῖ
 kang tukang-caturan punika ngandika para-kang nanging Asing dewa ketal
[G3588](#) [G4691](#) [G3778](#) [G3004](#) [G3588](#) [G1161](#) [G3581](#) [G1140](#) [G1380](#)
- καταγγελεὺς εἶναι, ὅτι τὸν Ἰησοῦν καὶ τὴν ἀνάστασιν εὐηγγελίζετο.
 juru-warta dados amargi kang Yésus lan kang wungu martosaken-Injil
[G2604](#) [G1510](#) [G3754](#) [G3588](#) [G2424](#) [G2532](#) [G3588](#) [G0386](#) [G2097](#)

Uga ana ahli pikir sawatara saka golongan Epikurus lan Stoa kang padha sarasean karo panjenengane. Ana kang ngucap: "Apa ta sing arep dikandhakake tukang ngoceh iku?" Nanging liyane kandha: "Sajake wong iku nggiyarakke piwulange dewa-dewa anyar." Sabab kang diwartakake iku Injil bab Gusti Yesus lan patangen.

- 19 ἐπιλαβόμενοι τε αὐτοῦ, ἐπὶ τὸν Ἄρειον πάγον ἤγαγον, λέγοντες,
 nyekel ugi piyambakipun dhateng kang Aréopagus bukit ngirid ngandika
[G1949](#) [G5037](#) [G0846](#) [G1909](#) [G3588](#) [G0697](#) [G0697](#) [G0071](#) [G3004](#)
- Δυνάμεθα γνῶναι τίς ἢ καινὴ αὕτη, ἢ ὑπὸ σοῦ
 Kita-saged pirsira punapa kang énggal punika kang déning panjenengan
[G1410](#) [G1097](#) [G5101](#) [G3588](#) [G2537](#) [G3778](#) [G3588](#) [G5259](#) [G4771](#)
- λαλουμένη, διδαχῆ?
 dipun-ngandikakaken piwulang
[G2980](#) [G1322](#)

Wong-wong mau banjur padha ngaturi Rasul Paulus tindak menyang ing parepatan ing Areopagus lan matur: "Punapa kula sami kepareng mirengaken piwulang énggal ingkang panjenengan wulangaken punika?"

- 20 ξενίζοντα γάρ τινα εἰσφέρεις εἰς τὰς ἀκοὰς ἡμῶν.
 asing amargi sawetawis panjenengan-mbeta dhateng para-kang kuping kita
[G3579](#) [G1063](#) [G5100](#) [G1533](#) [G1519](#) [G3588](#) [G0189](#) [G1473](#)
- βουλόμεθα οὖν γνῶναι τίνα θέλει ταῦτα εἶναι.
 kita-kepengin dados pirsira punapa ngersaaken punika dados
[G1014](#) [G3767](#) [G1097](#) [G5101](#) [G2309](#) [G3778](#) [G1510](#)

Amargi kula sami panjenengan wartosi prakawis-prakawis ingkang aneh. Milanipun kula sami kapengin mangretos, punapa tegesipun punika sadaya."

21	Ἀθηναῖοι Atena G0117	δὲ nanging G1161	πάντες, sedaya G3956	καὶ lan G2532	οἱ para-kang G3588	ἐπιδημοῦντες kang-lenggah G1927	ξένοι, tamu G3581	εἰς dhateng G1519
	οὐδὲν mboten-wonten G3762	ἕτερον sanèsipun G2087	ἠὺκαίρου, gadhadh-wekdal G2119	ἢ utawi G2228	λέγειν ngandika G3004	τι, satunggiling G5100	ἢ utawi G2228	ἀκούειν mireng G0191
	τι satunggiling G5100	καινότερον. langkung-énggal G2537						

Wong-wong Atena lan wong-wong manca kang padha manggon ing kono iku ora kober mrelokake bab liyane kajaba mung ngandhakake lan ngrungokake samubarang kang anyar.

22	Σταθεῖς Jumeneng G2476	δὲ nanging G1161	[ὁ] kang G3588	Παῦλος Paulus G3972	ἐν ing G1722	μέσῳ tengah G3319	τοῦ kang G3588	Ἀρείου Aréopagus G0697	Πάγου, Bukit G0697	ἔφη, ngandika G5346
	ἄνδρες, Para-priya G0435	Ἀθηναῖοι, Atena G0117	κατὰ ing G2596	πάντα sedaya G3956	ὡς kados G5613	δεισιδαιμονεστέρους langkung-agami G1174	ὑμᾶς, panjenengan G4771	θεωρῶ; kula-mirsani G2334		

Rasul Paulus banjur jumeneng ana ing Areopagus lan ngandika: "para sadherek ing Atena, kula sumerep, bilih panjenengan sadaya punika tumrap ing samukawis punapa kemawon sakalangkung bekti dhateng para dewa.

23	διερχόμενος nglangkungi G1330	γὰρ amargi G1063	καὶ lan G2532	ἀναθεωρῶν nliti G0333	τὰ para-kang G3588	σεβάσματα sesembahan G4574	ὑμῶν, panjenengan G4771	εὔρον manggih G2147
	καὶ ugi G2532	βωμὸν mesbah G1041	ἐν ing G1722	ᾧ ingkang G3739	ἐπεγέγραπτο, dipun-serat G1924	ΑΓΝΩΣΤΩ DEWA G0057	ΘΕΩ. KANG-MBOTEN-DIPUN-KENAL G2316	ὁ ingkang G3739
	οὓν dados G3767	ἀγνοοῦντες mboten-kenal G0050	εὐσεβεῖτε, panjenengan-nyembah G2151	τοῦτο punika G3778	ἐγὼ kula G1473	καταγγέλλω martosaken G2605	ὑμῖν. panjenengan G4771	

Amargi nalika kula mider-mider wonten ing kitha panjenengan saha ningal-ningali barang-barang ingkang panjenengan pundhi-pundhi, kula inggih nrenjuhi misbyah ingkang kaseratan makaten: Konjuk ing dewa ingkang boten kasumerepan. Wondene ingkang sami panjenengan sembah-sembah, sanadyan panjenengan dereng tepang punika, inggih punika ingkang badhe kula wartosaken.

24	ὁ kang G3588	Θεὸς Gusti-Allah G2316	ὁ kang G3588	ποιήσας kang-ndamel G4160	τὸν kang G3588	κόσμον jagad G2889	καὶ lan G2532	πάντα sedaya G3956	τὰ para-kang G3588	ἐν ing G1722
	αὐτῷ, riyambakipun G0846	οὗτος punika G3778	οὐρανοῦ langit G3772	καὶ lan G2532	γῆς bumi G1093	ὑπάρχων dados G5225	Κύριος, Gusti G2962	οὐκ mboten G3756	ἐν ing G1722	
	χειροποιήτοις kang-dipun-damel-tangan G5499	ναοῖς kuil G3485	κατοικεῖ, dedalem G2730							

Gusti Allah ingkang nitahaken jagad saisinipun sadaya punika, sarehning jumeneng Pangeraning langit lan bumi, pramila boten dumunung wonten ing dalem damelaning manungsa,

- 25 οὐδὲ ὑπὸ χειρῶν ἀνθρωπίνων θεραπεύεται, προσδεόμενός τινος,
 mboten-ugi déning tangan manungsa dipun-ladosi mbetahaken satunggiling
[G3761](#) [G5259](#) [G5495](#) [G0442](#) [G2323](#) [G4326](#) [G5100](#)
- αὐτὸς διδοὺς πᾶσι ζῶην καὶ πνοήν, καὶ τὰ πάντα;
 Piyambakipun paring sedaya gesang lan napas lan para-kang sedaya
[G0846](#) [G1325](#) [G3956](#) [G2222](#) [G2532](#) [G4157](#) [G2532](#) [G3588](#) [G3956](#)

sarta ugi boten dipun ladosi ing tanganing manungsa, kados wontena kakiranganipun tumrap punapa-punapa, amargi inggih Panjenenganipun punika ingkang paring gesang saha ambekan sarta samukawis kabetahan dhateng manungsa sadaya.

- 26 ἐποίησέν τε ἕξ ἑνὸς πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων, κατοικεῖν ἐπὶ παντὸς
 ndamel ugi saking satunggal sedaya bangsa manungsa dedalem ing sedaya
[G4160](#) [G5037](#) [G1537](#) [G1520](#) [G3956](#) [G1484](#) [G0444](#) [G2730](#) [G1909](#) [G3956](#)
- προσώπου τῆς γῆς, ὀρίσας προστεταγμένους καιροὺς καὶ τὰς
 pasuryaning kang bumi nemtokaken kang-dipun-tetepaken wekdal lan para-kang
[G4383](#) [G3588](#) [G1093](#) [G3724](#) [G4367](#) [G2540](#) [G2532](#) [G3588](#)
- ὀροθεσίας τῆς κατοικίας αὐτῶν,
 wates kang dedalem piyambakipun
[G3734](#) [G3588](#) [G2733](#) [G0846](#)

Sadaya bangsa lan sadaya umat kadadosaken dening Panjenenganipun saking tiyang satunggal, supados sami ngenggeni jagad punika sadaya punapadene Panjenenganipun sampun namtokaken mangsa-mangsa tuwin wates-watesing pamanggenipun.

- 27 ζητεῖν τὸν Θεὸν, εἰ ἄρα γε ψηλαφήσειαν αὐτὸν,
 madosi kang Gusti-Allah menawi bokmenawi sanget ngraosaken Panjenenganipun
[G2212](#) [G3588](#) [G2316](#) [G1487](#) [G0687](#) [G1065](#) [G5584](#) [G0846](#)
- καὶ εὗροιν. καὶ γε, οὐ μακρὰν ἀπὸ ἑνὸς ἑκάστου
 lan manggih lan sanget mboten tebih saking satunggal satunggal-satunggaling
[G2532](#) [G2147](#) [G2532](#) [G1065](#) [G3756](#) [G3112](#) [G0575](#) [G1520](#) [G1538](#)
- ἡμῶν ὑπάρχοντα.
 kita wonten
[G1473](#) [G5225](#)

Punika supados tiyang sami madosi Panjenenganipun saha mugi-mugi saged kraos tuwin pinanggih kaliyan Panjenenganipun, sanadyan Panjenenganipun punika boten tebih kaliyan kita piyambak-piyambak.

- 28 ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ἐσμέν; ὡς
 ing Panjenenganipun amargi kita-gesang lan kita-obah lan kita-wonten kados
[G1722](#) [G0846](#) [G1063](#) [G2198](#) [G2532](#) [G2795](#) [G2532](#) [G1510](#) [G5613](#)
- καὶ τινες τῶν καθ' ἑμᾶς ποιητῶν εἰρήκασιν, Τοῦ γὰρ καὶ
 ugi sawetawis para-kang ing panjenengan pujangga ngandika Ingkang amargi ugi
[G2532](#) [G5100](#) [G3588](#) [G2596](#) [G4771](#) [G4163](#) [G2046](#) [G3588](#) [G1063](#) [G2532](#)
- γένος ἐσμέν.
 turun kita-inggih-punika
[G1085](#) [G1510](#)

Jalaran kita punika gesang wonten ing Panjenenganipun, kita ebah, kita wonten, kadosdene ingkang ugi sampun kapratelakaken dening para pujangga panjenengan: Sabab kita punika ugi sami trahipun Allah.

29	γένος turun G1085	οὖν dados G3767	ὑπάρχοντες dados G5225	τοῦ kang G3588	Θεοῦ, Gusti-Allah G2316	οὐκ mboten G3756	ὀφείλομεν kita-kedah G3784	νομίζειν ngira G3543	χρυσῶ, emas G5557	
	ἡ utawi G2228	ἀργύρῳ, salaka G0696	ἡ utawi G2228	λίθῳ, sela G3037	χαράγματι, ukiran G5480	τέχνης seni G5078	καὶ lan G2532	ἐνθουμήσεως panggalihan G1761	ἀνθρώπου, manungsa G0444	τὸ kang G3588
	Θεῖον Ilahi G2304	εἶναι dados G1510	ὅμοιον. sami G3664							

Sarehning kita punika trahing Allah, mila kita boten kenging gadhah pamanggih, bilih kawontenanipun Gusti Allah punika kadosdene jene utawi salaka utawi sela, ingkang kawujudaken dening kagunan saha kalangkunganipun manungsa.

30	τοὺς para-kang G3588	μὲν mila G3303	οὖν dados G3767	χρόνους wekdal G5550	τῆς kang G3588	ἀγνοίας bodho G0052	ὑπεριδῶν nglirwakaken G5237	ὁ kang G3588	Θεός, Gusti-Allah G2316
	τὰ para-kang G3588	νῦν sapunika G3568	παραγγέλλει mréntahaken G3853	τοῖς para-kang G3588	ἀνθρώποις manungsa G0444	πάντας sedaya G3956	πανταχοῦ ing-pundi-pundi G3837	μετανοεῖν, mratobat G3340	

Tanpa ngengeti malih dhateng jaman kabodhoan punika, Gusti Allah sapunika martosaken dhateng manungsa, bilih wontena ing pundi-pundi kemawon, sadaya tiyang kedah mratobat.

31	καθότι amargi G2530	ἔστησεν nemtokaken G2476	ἡμέραν dinten G2250	ἐν ing G1722	ἧ ingkang G3739	μέλλει badhé G3195	κρίνειν ngadili G2919	τὴν kang G3588	οἰκουμένην jagad G3625	ἐν ing G1722
	δικαιοσύνη, kaadilan G1343	ἐν ing G1722	ἀνδρὶ Priya G0435	ῶ ingkang G3739	ῶρισεν, Panjenenganipun-nemtokaken G3724		πίστιν iman G4102	παρασχών paring G3930	πᾶσιν sedaya G3956	
	ἀναστήσας ngwungokaken G0450	αὐτὸν Panjenenganipun G0846	ἐκ saking G1537	νεκρῶν. pejah G3498						

Amargi Panjenenganipun sampun namtokaken dinten anggenipun badhe ngadili jagad ing saleresipun, lumantar tiyang ingkang sampun kapiji, mawi dipun yektosaken dhateng tiyang sadaya srana dipun wungokaken saking antawisipun tiyang pejah."

32	ἀκούσαντες mireng G0191	δὲ nanging G1161	ἀνάστασιν wungu G0386	νεκρῶν, pejah G3498	οἱ para-kang G3588	μὲν mila G3303	ἐχλεύαζον, moyoki G5512	οἱ para-kang G3588
	δὲ nanging G1161	εἶπαν, ngandika G3004	Ἄκουσόμεθά Kita-mireng G0191	σου panjenengan G4771	περὶ bab G4012	τούτου punika G3778	καὶ ugi G2532	πάλι. malih G3825

Wong-wong mau bareng krungu bab tangine wong mati, banjur ana kang padha moyoki, lan ana liyane kang padha ngucap: "Sanes wekdal kemawon kula sami badhe mirengaken sesorah panjenengan bab punika malih."

33	οὕτως makaten G3779	ὁ kang G3588	Παῦλος Paulus G3972	ἐξῆλθεν medal G1831	ἐκ saking G1537	μέσου tengah G3319	αὐτῶν. piyambakipun G0846
----	---	------------------------------------	---	---	---------------------------------------	--	---

Rasul Paulus banjur tindak saka ing tengah wong-wong mau.

34	τινές sawetawis G5100	δὲ nanging G1161	ἄνδρες, para-priya G0435	κολληθέντες nggabung G2853	αὐτῶ, piyambakipun G0846	ἐπίστευσαν, pitados G4100	ἐν ing G1722	οἷς sinten G3739	
	καὶ ugi G2532	Διονύσιος Dionisios G1354	ὁ kang G3588	Ἄρεοπαγίτης, Aréopagit G0698	καὶ lan G2532	γυνὴ tiyang-èstri G1135	ὀνόματι asma G3686	Δάμαρις, Damaris G1152	καὶ lan G2532
	ἕτεροι sanèsipun G2087	σὺν kaliyan G4862	αὐτοῖς. piyambakipun G0846						

Ewasamono iya ana wong lanang sawatara kang manunggal karo Rasul Paulus lan padha manjing pracaya, kayata Dhionesius, warganing pradata Areopagus, lan wong wadon kang aran Damaris, sarta uga wong-wong liyane bebarengan karo wong-wong mau.